

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra teologické etiky a spirituální teologie

Posudek vedoucího/vedoucí bakalářské práce

jméno vedoucího/vedoucí Libor Ovečka

Autor/autorka práce: Miroslav Vaněk
Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
Název práce: Ideál lidského těla a jeho obraz v médiích
Vedoucí práce: Libor Ovečka
Rozsah práce: 40 stran, 68649 znaků

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☐	☐	☒	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☐	☐	☒
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☒	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☒	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☒	☐
C. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☐	☒		
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☐	☐		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Myšlenka srovnat ideál lidského těla s obrazem lidského těla v dnešních sdělovacích prostředcích je podnětná a významná, ovšem představuje dosti náročný úkol. Otázkou totiž je, co to je ideál lidského těla. Autor práce tento ideál ztotožňuje s výpovědí Písma o lidském těle a pomíjí jiné náhledy na lidské tělo, což samo by vyžadovalo jasného odůvodnění. Obsah práce tedy vlastně neodpovídá zcela jejímu názvu.

Autor srovnává skutečnosti těžko srovnatelné. Biblický pohled na člověka má velmi podstatně duchovní přesah, o který však sdělovací prostředky neusilují. V závěru práce postrádáme zdůraznění, že právě toto je základní rozdíl uvedených dvou přístupů, ne tedy v tom, že časopisy pro ženy třeba uvádějí ideální míry ženského těla a Písmo tak nečiní.

Biblickou antropologii by bylo možno srovnávat s jinou antropologií, např. s antropologií některého současného teologa. Tu ovšem nepředstavují sdělovací prostředky. Antropologie je pojednání o člověku v jeho celistvosti, modní časopisy představují pouze obraz lidské tělesnosti.

Z formálního hlediska je třeba práci vytknout nesprávný způsob citování - nejsou uváděny strany citovaného díla. To je závažný nedostatek.

Práce obsahuje občasné jazykové chyby, které však nebrání porozumění textu.

Autor je značně závislý na několika málo pramenech, které hojně cituje a jejichž postoje zřejmě přejímá, aniž by kriticky hodnotil, zda mají pravdu (Peschke, Fialová...)

Výběr literatury a rozdělení na prameny a literaturu se jeví jako nedostatečné. Pojednání o biblickém náhledu na člověka by nutně vyžadovalo opřít se o biblické komentáře a např. též o dokument Mezinárodní teologické komise "Společenství a služba" či o antropologii Jana Pavla II.

Mravokárný kazatelský závěr nemá co dělat v odborné teologické práci.

Jaká je tedy vlastně odpověď předložené práce o otázku, jež byla položena? Lze vůbec srovnávat předestřený biblický pohled na člověka a pohled současných médií na lidské tělo? Nejsou takto postavené skutečnosti nesrovnatelné? Chtěl-li autor práce nalézt v Písmu relevantní texty o lidském těle, měl se zřejmě zaměřit na texty o ženské kráse, půvabu, erotické a sexuální přitažlivosti, pracovitosti a výkonnosti v Písni písni, v knize Moudrosti aj. Možná by zjistil, že řeč Písma a řeč dnešních sdělovacích prostředků mají v pohledu na lidské tělo přece jen něco společného.

Mé doporučení k obhajobě je tedy spojeno se značnými rozpaky. Bylo by jistě lépe práci znovu promyslet a přepracovat.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Autor poměrně podrobně vykládá řecký a biblický pohled na tělo. Jak potom máme rozumět tvrzení na str. 18, že "Písmo také krom lidské celosti sleduje neustálý zápas mezi tělem, se sklony ke hříchu ... a duší..." V jakém smyslu může mít tělo sklony ke hříchu? Nemá Písmo, zejm. janovské spisy, pod pojmem "tělo" na mysli právě jen sklon člověka ke hříchu?

Str. 19: "Jestliže tedy je lidské tělo pro člověka největším darem od Boha Otce, pak je více než samozřejmé, že má každý člověk, a křesťan o to více, povinnost pečovat o své tělo, tak aby byl schopen fyzicky i psychicky jít na cestě k Bohu."

Tato věta potřebuje vysvětlení v několika ohledech:

1. Jak máme chápat v této větě vyjádřený dualismus ducha a těla, resp. člověka a těla?

Vypadá to, že tělo je druhotným darem daným člověku původně jen duchovnímu. Má toto pojetí založení v biblické antropologii?

2. Je v této věci povinnost křesťana větší než povinnost jiného? Proč?

3. Co znamená "fyzicky jít na cestě k Bohu", jestliže věříme, že Bůh a jeho království mají charakter duchovní?

Zásadní otázka, kterou je třeba při obhajobě vyjasnit, je: Jakým způsobem z filosoficko teologického pohledu na člověka a na lidskou tělesnost vyplývá požadavek pečovat o vlastní zdraví, hygienu a rozvoj tělesnosti, zvláště když se tyto požadavky s rozvojem (nebo též úpadkem) lidské společnosti mění?

Vyplývá z křesťanské víry požadavek vyváženosti ve stravování (str. 20)?

Je požadavek postu požadavkem diety (str. 21)?

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 16.8.2010

Podpis:

Gilbert Ovečka